

Володимир Іванович САРИЧЕВ

д.е.н., доцент, професор кафедри, Університет митної справи та фінансів

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8544-9901>

e-mail: vsarychev.dnu@gmail.com

Ольга Миколаївна ГАПЄЄВА

д.е.н., доцент, професор кафедри, Університет митної справи та фінансів

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6320-2775>

e-mail: golga@ukr.net

Кирило Миколайович ОГДАНСЬКИЙ

к.е.н., доцент кафедри, Університет митної справи та фінансів

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8126-4977>

e-mail: ogdankn@gmail.com

АНАЛІЗ ГЕОПОЛІТИЧНИХ ФАКТОРІВ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

У статті подано характеристику поняття «політика економічної безпеки». Актуальність теми визначено необхідністю економічної безпеки України, яка зумовлена об'єктивними процесами та явищами, що відбуваються як у національній економіці й суспільстві, так і у світовому просторі. Визначено, що суть економічної безпеки полягає в готовності державних інститутів забезпечити національні інтереси держави та створити механізми захисту національної економіки, забезпечити спроможність суспільства до підтримання та оновлення відтворювальних процесів і соціально-політичної стабільності. Зазначено, що економічна безпека є не тільки однією з найважливіших складових комплексної системи національної безпеки, а й підґрунтям для дотримання та реалізації державних інтересів.

Ключові слова: політика економічної безпеки, загроза глобалізації, стратегічний розвиток, зовнішньополітична діяльність, геополітичні фактори

ВСТУП

Сучасна геополітична ситуація змусила Україну сформулювати правила взаємовідносин у своїй зовнішній регіональній політиці.

Геополітичне становище країни відповідає її власним національним інтересам, а також місцю в регіональній та глобальній міжнародній системі. У нинішніх умовах керівництво України має займати активну зовнішньополітичну позицію. Незалежність України гостро потребує наукових досліджень із застосуванням сучасних теоретико-методологічних засад геополітики. З огляду на особливості сьогочасної міжнародної системи й місця в ній України такі дослідження сприятимуть реалізації пріоритетних напрямів зовнішньої політики.

Питання аналізу геополітичних факторів у контексті забезпечення національної економічної безпеки України досліджує велика кількість науковців. Зокрема, В. Лимар та О. Зверев аналізують важливі підходи до розуміння концепції міжнародної безпеки [7]. І. Поліщук зазначає, що нині країна перебуває в центрі геополітичних подій і тому багато факторів впливають на її економічну безпеку [9]. На важливість формування правильної економічної політики для забезпечення національної безпеки держави вказує В. Телегін [12].

В. Загурська-Антонюк надає важливу інформацію про сучасні геополітичні зміни у глобалізованому світі та їхній вплив на Україну [4]. О. Джураєва виявляє особливості формування стратегії національних інтересів для забезпечення національної безпеки загалом [3]. І. Мазуренко розглядає термін «геополітика» і фактори, які його характеризують [8].

Важливим аспектом розвитку й існування держави є економічна безпека, що полягає в захищеності націо-

нальних інтересів, зазначають Ю. Королюк і В. Толуб'як [6]. Наукові підходи до визначення основних загроз Україні в сучасній геополітиці досліджує О. Рафальський [10].

О. Снігурська виявляє фактори забезпечення економічної безпеки, які є прямим шляхом до геополітичної безпеки [11]. О. Бандурка акцентує увагу на нинішніх викликах і загрозах сталому економічному розвитку України [1].

Сьогочасна ситуація у сфері безпеки навколо України складна і динамічна: збройний конфлікт на сході України, військово-політична нестабільність на Близькому Сході, міжнародний тероризм, загрози в кіберпросторі та заперечний вплив на світові фінанси й енергетику.

Є підстави вважати, що міжнародні відносини змінилися у зв'язку з прискоренням процесу глобалізації та підвищенням імовірності негативного впливу іноземних держав на реалізацію національних інтересів України, пов'язаних зі суверенітетом, територіальною цілісністю та недопущенням втручання у внутрішні справи держави. Різко зросли можливості та практика застосування засобів і методів ведення війни для досягнення політичних цілей. Це призводить до значного підвищення ролі воєнної політики в реалізації національних інтересів України.

МЕТА дослідження – визначити сучасні проблеми економічної безпеки, яка є ключовою для існування держави Україна.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Теоретичною основою роботи є праці вітчизняних науковців, методологічною – метод спостереження, що дає змогу отримати об'єктивну інформацію про прояв

економічних факторів у реальних ситуаціях в Україні. Також задіяно метод аналізу результатів опитування фахівців і приватних осіб з усього світу, що дало змогу класифікувати економічних агентів, які стикаються з різними геополітичними ризиками. Для виявлення сучасних тенденцій у геополітиці застосовано методи аналізу й узагальнення, за допомогою яких і отримано висновки.

РЕЗУЛЬТАТИ

Геополітичне положення країни може впливати на її імідж та позначатися на відносинах з іншими державами.

На міжнародний потенціал країни впливають чинники, які, зі свого боку, характеризуються геополітичними параметрами, що охоплюють наявні та потенційні ресурси. Серед них такі:

1. *Географічні*: територіальне розташування, ландшафт, природно-кліматичні умови, наявність мінеральних ресурсів тощо.

2. *Культурно-демографічні*: населення, етнічне представництво, сексуальність, культурні особливості, релігія, мова, спортивні досягнення тощо.

3. *Політичні*: політична стабільність, верховенство права, демократичний процес, нормативно-правова підтримка, ступінь корупції, політичні лідери тощо.

4. *Економічні*: економічна стабільність, соціальна справедливість, розвиток бізнес-процесів, конкурентоспроможність тощо.

5. *Військово-оборонні*: розвиток військової та оборонної промисловості, чисельність армії та сил внутрішньої безпеки, ймовірність внутрішніх конфліктів.

6. *Інформаційно-комунікаційні й технологічні*: розвиток інформаційних технологій, популяризація Інтернету, телекомунікацій, автоматизація виробництва.

7. *Фактори навколишнього середовища*: загальний рівень забруднення, екологічно чисті товари, показники доступності продукції, техногенні катастрофи/аварії.

8. *Освіта й інноваційні чинники*: освітній рівень громадян, доступність освітніх послуг, інноваційність економіки [2].

Важливим і актуальним завданням є усунення або мінімізація впливу загроз економічній безпеці України.

Найнебезпечнішими з них є корупція, тіньова економіка, економічна злочинність, а також розпад української економічної системи внаслідок незаконної анексії Криму та повномасштабної війни. Усе це в сукупності призводить до негативних і руйнівних наслідків, які відчуються як бізнес-спільнотою, так і окремими громадянами.

Дослідження в галузі національної безпеки потребує застосування методологічного інструментарію, заснованого на системному аналізі складних соціальних процесів. Розрізняють системи національної безпеки та системи забезпечення національної безпеки.

Досвід останнього десятиліття засвідчив, що процес геополітичних змін, що охопив практично всі сфери життя суспільства, виявляє неоднозначні тенденції і у галузі безпеки. З одного боку, посилюються інтеграційні процеси як на глобальному, так і на регіональному рівнях, а з іншого – загострюється конкуренція між глобальними та регіональними центрами сили за збереження і

зміцнення свого впливу, що збільшує масштаби нових викликів і загроз [4].

Ігнорування принципу системності не дає змоги об'єктивно поглянути на трансформацію сфери безпеки й оборони України, що стикається з постійним впливом внутрішніх і зовнішніх деструктивних чинників, а також на можливості її розвитку (включно з варіантами боротьби, захисту та протидії). Слід зазначити, що наукове осмислення цього процесу відбувається повільно і фрагментарно. Це є не лише теоретичною прогалиною, а й практичним негативним чинником у цій сфері.

Економічна безпека є ключовим чинником існування будь-якої держави. Її сутність полягає в захисті національних інтересів, готовності та спроможності державних органів створювати відповідні безпекові механізми, спроможності підтримувати та відновлювати процеси суспільного розвитку і соціально-політичну стабільність усередині країни. Економічна безпека є однією з найважливіших складових комплексної системи національної безпеки як такої.

В умовах глобалізації та внутрішньополітичної й економічної нестабільності основними загрозами економічній та національній безпеці України є:

- соціально-політичні конфлікти, наявність незадоволених і агресивних груп;
- військові конфлікти;
- високий рівень міграції (внутрішньої та зовнішньої) біженців і переміщених осіб;
- стигматизація переміщених осіб;
- погіршення екологічної ситуації, зростання ризику техногенних промислових аварій;
- високий рівень тінізації, зокрема офшоризації економіки;
- зниження інвестиційної активності;
- погіршення макроекономічних показників;
- корупція;
- моральна і духовна убогість, зневіра населення, залежність від міжнародних кредиторів;
- втручання у внутрішні справи країни інших держав, наднаціональних структур та інших суб'єктів зовнішньої політики [9].

24 лютого 2022 р. Україна вступила в новий етап світової історії, привертаючи до себе увагу міжнародної спільноти та стаючи одним із головних акторів світової політики.

Боротьба України проти російської агресії по-новому віддзеркалила особливості й суперечності глобального процесу. Вона сприяла оновленню наявних та створенню нових союзів й інституцій, коригуванню пріоритетів, партнерських відносин і терпимості до компромісів. Економічне середовище, – як глобальне, так і внутрішнє, внаслідок російської агресії зазнало значних негативних системних впливів, породивши низку короткострокових і середньострокових ризиків і викликів, що їх має розв'язувати світова спільнота. Агресія оголила суперечності сучасного світу, зумовлені конкуренцією (політичною, економічною та гуманітарною) між демократичним та авторитарним світами, і посилила увагу до питань взаємодії та конфлікту між трьома найвпливовішими глобальними центрами ухвалення рішень – США, ЄС та Китаєм.

Таблиця 1 – Характеристика геополітичних трансформацій, що впливають на національну безпеку (складено авторами на основі власних розробок)

Основи геополітичних трансформацій	Сутність
Економічно-фінансова	<ul style="list-style-type: none"> - контроль економічно-фінансових ринків ТНК; - витіснення з міжнародних ринків країн зі слабкорозвиненими економічними та фінансовими системами; - підвищення ризику економічної злочинності через розвиток електронної економіки; - зменшення можливостей імпорту й експорту для країн зі слабкою конкурентоспроможністю; - ризик економічної та фінансової гегемонії країн з високою конкурентоспроможністю на міжнародних ринках.
Інформаційно-комунікативна	<ul style="list-style-type: none"> - небезпека повного переходу від реальної до віртуальної соціальної взаємодії; - розширення можливостей для інформаційних кібератак і розпалювання інформаційних війн.
Військово-оборонна	<ul style="list-style-type: none"> - вразливість військових і оборонних систем, які не є частиною військового або оборонного союзу (НАТО, миротворчі сили ООН, ОБСЄ); - зниження обороноздатності держав, що перебувають у стані військового конфлікту або ворожої ситуації через міжнародний адміністративний та правовий тиск; - загроза нарощування ядерного потенціалу закритими авторитарними державами (Іран, Китай, Росія); - зростання військових і терористичних загроз від експорту військової техніки та технологій; - зростання ризику кіберконфліктів і кібератак.
Соціально-демографічна	<ul style="list-style-type: none"> - ризик скорочення чисельності населення в європейських країнах: головним чином через зниження рівня народжуваності та загальне старіння населення, коли кількість смертей перевищує кількість народжень; - посилення міграції до країн Західної Європи та Північної Америки - загроза виснаження соціальних і трудових ресурсів у Східній Європі (включаючи Україну) через неконтрольоване заселення.
Науково-технологічна	<ul style="list-style-type: none"> - зниження творчого наукового потенціалу через залежність від технологічних процесів; - зростання ризику техногенних викликів.
Етнонаціональна	<ul style="list-style-type: none"> - поширення крайнього націоналізму й екстремізму; - інтеграція та повна асиміляція малих етнічних і національних груп; - тенденція до "ісламізації" європейського континенту.
Екологічно-сировинна	<ul style="list-style-type: none"> - знецінення біологічних і природних факторів з точки зору соціального-національного розвитку; - утилітарне та споживачське ставлення до природних ресурсів, що призводить до виснаження планетарної ресурсної бази.
Культурно-ідеологічна	<ul style="list-style-type: none"> - посилення біполярного конфлікту між демократичними і ліберальними цінностями та авторитарними і егалітарними ідеологіями; - поява квазіморальних культурних та ідеологічних форм; - знецінення елітарних культурних форм шляхом заміщення їх масовою культурою та неконтрольованими нормативно-моральними тенденціями; - накладання культурних та ідеологічних цінностей на глобальні стандарти й моду.

Війна, розв'язана росією проти України, завдала потужного удару по всіх без винятку галузях нашої економіки, але водночас прискорила формування уявлення про безальтернативність руху України до повноправного членства в ЄС. З висуванням кандидатури України на вступ до ЄС від країни вимагатиметься посилення інституційних зобов'язань, реалізація заходів та інструментів підтримання економічної стабільності, зміцнення людського і гуманітарного капіталу в умовах воєнних дій та посткризового відновлення. У результаті значення України зростає. Вона вже зараз є глобальним гравцем на сільськогосподарському та продовольчому ринках, від якого залежить продовольча безпека [12].

Основні проблеми, що створюють ризики й загрози національній безпеці країни, можна поділити на дві групи. До першої належать такі, що мають місце в багатьох державах: конфлікти довкола енергоресурсів, техногенні катастрофи, тероризм, незаконний обіг наркотиків, організована злочинність і корупція, нелегальна міграція, торгівля людьми, демографічні проблеми. До другої – суто українські: геополітичне положення, яке визначає високу залежність від зовнішніх чинників, та об'єктивні суспільно-політичні й соціально-економічні проблеми розвитку країни як суверенної держави [1].

Сьогодні потенційні загрози Україні на міжнародній арені пов'язано зі спробами економічного, політичного, культурного й інформаційного тиску. Насамперед від Росії, яка намагається створити ситуацію, за якої Україна політично позиціонується як сателіт, а територіально – як периферійний простір. Така ситуація загрожує національній безпеці через посилення викликів, а в геополітичному плані – віддаляє Україну від інтеграції в європейський простір.

Відсутність високої професійної кваліфікації та практичного досвіду в галузі державного будівництва і державного управління підвищує ризик підпасти під зовнішній тиск який перешкоджає ефективній реалізації державної міжнародної та внутрішньої політики. Глобальні тенденції суспільно-політичного, військово-політичного й соціально-економічного розвитку створюють низку суперечностей всередині країни та між окремими державами, ще більше ускладнюючи розв'язання наявних проблем національної безпеки [1].

Завдання реформування України вимагає від громадян і керівництва держави рішучих дій з визначення національних інтересів і шляхів їх досягнення, а також забезпечення національної безпеки як складника умов існування та розвитку України.

ВИСНОВКИ

Розглядаючи поняття геополітичного статусу держави та визначаючи його сутнісні ознаки, можна дійти висновку, що держава, здатна вчасно виробити ефективну модель розвитку, має певні переваги. Ефективність такої моделі можна оцінити, визначивши геополітичний статус держави, наявність і рівень якого дає змогу сформулювати стратегію геополітичних дій на

міжнародній арені.

Перспективними напрямками подальших наукових досліджень є розроблення моделей оцінювання геополітичного статусу держав і розвиток практично орієнтованого аналітичного інструментарію для підтримки прийняття управлінських рішень органами державної влади.

Список використаних джерел

1. Бандурка О. Економічна безпека України: виклики та загрози. *Економічна безпека держави в контексті національних інтересів*. 2021. № 1. С. 16-18. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/cd2f61e9-e400-4620-ba77-88258f1b3384/content>
2. Булатова О.В., Федоров Е.В. Виклики, загрози та ризики формування національної економічної безпеки: глобальний та національний рівень. *Вісник Маріупольського державного університету*. 2022. Вип. 33. С. 52-65. URL: <https://doi.org/10.34079/2226-2822-2022-12-23-52-65>
3. Джураєва О.О. Теоретико-правовий аспект функції забезпечення національної безпеки сучасної держави. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2021. № 53. С. 8-11. URL: <https://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc53/juspradenc53.pdf#page=8>.
4. Загурська-Антонюк В.Ф. Державне управління національною безпекою в умовах геополітичних трансформацій: монографія. Житомир, 2020. 336 с. URL: https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8058/ЗАГУРСЬКА-АНТОНЮК_МОНОГРАФІЯ_2020.pdf?sequence=1&isAllowed=y
5. Ключко О., Семенець-Орлова І. Національна безпека: український вимір. *Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління*. 2022. Вип. 2 (62). С. 66-75. URL: [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-2\(62\)-10](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-2(62)-10)
6. Корольок Ю., Толуб'як В. Політика економічної безпеки України в умовах глобальних загроз. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 6. С. 1-7. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2019.6.3>
7. Лимар В.В., Зверев О.Д. Міжнародна економічна безпека України в умовах посилення зовнішніх загроз. *Економіка і організація управління*. 2022. № 1 (45). С. 13-24. URL: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2022.1.2>
8. Мазуренко І.М. Геополітичні характеристики як форма реалізації геополітики. *Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського*. 2019. № 2. С. 14-21. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpcvsd_2019_2_4
9. Поліщук І.О. Геополітична роль України. *Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*. 2022. № 1 (52). С. 169-177. URL: <https://doi.org/10.21564/2663-5704.52.249960>
10. Рафальський О.О. Загрози України в нових геополітичних умовах: ризики та шляхи подолання. *Вісник національної академії Наук України*. 2023. № 8. URL: <https://doi.org/10.15407/visn2023.08.036>
11. Снігурська О. Конкурентоспроможність у забезпеченні економічної безпеки підприємства. *Актуальні проблеми правоохоронної діяльності та національної безпеки держави: міжнародна наукова Інтернет-конференція молодих вчених*. 2020. С. 177-180. URL: <http://confuf.wunu.edu.ua/index.php/confuf/article/view/491>
12. Телегін В.В. Вплив економічної ситуації на забезпечення національної безпеки України. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2022. Вип. 1 (65). С. 24-42. URL: <https://doi.org/110.31732/2663-2209-2022-65-34-42>

References

1. Bandurka O. Economic security of Ukraine: challenges and threats. *Economic security of the state in the context of national interests*. 2021. No. 1. pp. 16-18. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/cd2f61e9-e400-4620-ba77-88258f1b3384/content> (in Ukrainian).
2. Bulatova O.V., Fedorov E.V. Challenges, threats and risks of national economic security formation: global and national level. *Bulletin of the Mariupol State University*. 2022. Issue 33. pp. 52-65. URL: <https://doi.org/10.34079/2226-2822-2022-12-23-52-65> (in Ukrainian).
3. Dzhuraieva O.O. Theoretical and legal aspect of the function of ensuring the national security of the modern state. *Scientific Bulletin of the International Humanitarian University*. 2021. No. 53. P. 8-11. (in Ukrainian).
4. Zahurska-Antoniuk V F. State management of national security in the conditions of geopolitical transformations: monograph. Zhytomyr, 2020. 336 p. URL: https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8058/ЗАГУРСЬКА-АНТОНЮК_МОНОГРАФІЯ_2020.pdf?sequence=1&isAllowed=y (in Ukrainian).
5. Klochko O., Semenets-Orlova I. National security: the Ukrainian dimension. *Scientific works of the Interregional Academy of Personnel Management. Political science and public administration*. 2022. Issue 2 (62). pp. 66-75. URL: [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-2\(62\)-10](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-2(62)-10) (in Ukrainian).
6. Koroliuk Yu., Tolubiak V. Ukraine's economic security policy in conditions of global threats. *Public administration: improvement and development*. 2019. No. 6. pp. 1-7. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2019.6.3> (in Ukrainian).
7. Lymar V.V., Zveriev O.D. International economic security of Ukraine in conditions of increasing external threats. *Economics and management organization*. 2022. No. 1 (45). pp. 13-24. URL: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2022.1.2> (in Ukrainian).
8. Mazurenko I.M. Geopolitical characteristics as a form of implementation of geopolitics. *Collection of scientific works of the Center for Military and Strategic Studies of the National Defense University of Ukraine named after Ivan Chernyakhovsky*. 2019. No. 2. pp. 14-21. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpcvsd_2019_2_4 (in Ukrainian).
9. Polishchuk I.O. Geopolitical role of Ukraine. *Bulletin of the National University of Law named after Yaroslav the Wise*. 2022. No. 1 (52). pp. 169-177. URL: <https://doi.org/10.21564/2663-5704.52.249960> (in Ukrainian).
10. Rafalskyi O.O. Threats to Ukraine in new geopolitical conditions: risks and ways to overcome them. *Bulletin of the National Academy of Sciences of Ukraine*. 2023. No. 8. URL: <https://doi.org/10.15407/visn2023.08.036> (in Ukrainian).
11. Snihurska O. Competitiveness in ensuring the economic security of the enterprise. *Actual problems of law enforcement and national*

security of the state: international scientific Internet conference of young scientists. 2020. pp. 177-180. URL: <http://confuf.wunu.edu.ua/index.php/confuf/article/view/491> (in Ukrainian).

12. Telehin V.V. The influence of the economic situation on ensuring the national security of Ukraine. *Scientific notes of the "KROK" University*. 2022. Issue 1 (65). pp. 24-42. URL: <https://doi.org/110.31732/2663-2209-2022-65-34-42> (in Ukrainian).

Volodymyr SARYCHEV

Doctor of Economics, Associate Professor, Professor of department, State University of Trade and Economics

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8544-9901>

e-mail: vsarychev.dnu@gmail.com

Olha HAPIEIEVA

Doctor of Economics, Associate Professor, Professor of department, State University of Trade and Economics

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6320-2775>

e-mail: golga@ukr.net

Kyrylo OHDANSKYI

PhD in Economics, Associate Professor of department, State University of Trade and Economics

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8126-4977>

e-mail: ogdankn@gmail.com

ANALYSIS OF GEOPOLITICAL FACTORS IN THE CONTEXT OF ENSURING NATIONAL ECONOMIC SECURITY OF UKRAINE

The study describes the concept of "economic security policy" in Ukraine. Relevance is determined by the need for the economic security of the state, which is determined by objective processes and phenomena that occur both in the national economy and society, and in the world space. The purpose is to determine the problem of economic security, which is key to the existence of the state. In the main results, the essence of economic security is defined as the readiness of state institutions to ensure the national interests of the state and create mechanisms for the protection of the national economy, to ensure the ability of society to maintain and renew reproductive processes and socio-political stability. The conclusion states that economic security turned out to be not only one of the most important components of the comprehensive system of national security, but also the basis for observing and realizing national interests. Among the main threats to economic and national security in politically and economically Ukraine, the author includes socio-political conflicts, the presence of a large number of people with dissatisfied and aggressive ideas, military conflicts, a high level of migration of refugees and displaced persons, the deterioration of the ecological situation, the growth of anthropogenic accidents, corruption, a high level of shadowing, in particular, a high level of corruption, the growth of unemployment and dependence on international creditors, as well as establishing high indicators of shadowing, in particular, a high level of unemployment, dependence on international creditors. In the conditions of increasing external threats, the transformation of Ukraine's state policy in the field of economic security should be aimed at eliminating signs of incapacity and forming Ukraine as a strong, innovative and independent state by implementing effective regulatory mechanisms to create a safe economic environment.

Keywords: economic security policy, threat of globalization, strategic development, foreign policy activity, geopolitical factors